
‘De herinnering herinnert als het ligt geworpen op het ik geworden zijn’

Er zijn twee redenen te noemen waarom u in dit blad plotseling met moderne kunst wordt geconfronteerd.

De eerste is de bereidheid van de Historische Kring IJsselstein om hun historisch bewustzijn niet bij de dag van gisteren te doen ophouden. Sterker nog, zij nemen een wissel op de toekomst. Immers de feiten van vandaag zijn morgen geschiedenis. Daarnaast verbreiden zij het begrip ‘monument’. Niet alleen gebouwen verdienen deze naam: ook zaken van meer geestelijke aard, zoals kunst. En naast bescherming heeft kunst vooral behoefte aan aandacht.

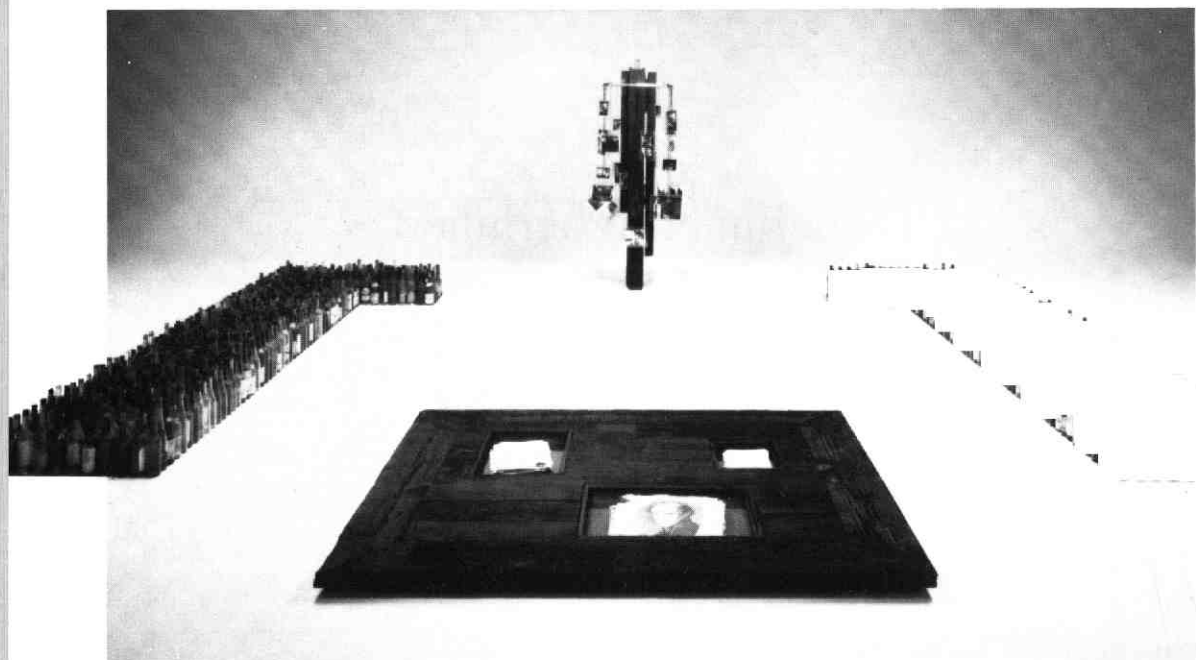
De tweede reden ligt in de aard van het werk van Wim van Sijl. Hij is niet alleen een IJsselsteins kunstenaar maar maakt ook zijn IJsselsteins verleden tot onderwerp van zijn kunst. Daarmee historiseert hij ook. Maar wel op een manier zoals een kunstenaar dat doet. Op basis van eigen ervaringen richt hij een monument voor het verleden op, zonder echter in particularisme te vervallen. Goede kunst tilt het persoonlijke tot het universele niveau. Zo ontstaat de mythe. Van Sijl is een kunstenaar die het mythische in zijn eigen verleden zoekt. Daarbij gaat hij niet over een nacht ijs. Hij laat zijn ervaringen jaren ‘rijpen’ tot hij weet welke vormkeuze de

lading het beste dekt. Is hij niet tevreden dan zet hij het voor maanden of jaren weg. Zijn schiftingsproces is serieus. Hij laat zich niet verleiden tot leuteren. De beelden moeten de volle intensiteit van zijn ervaringen dragen, met liefst een extra zeggingskracht. Kortom: Kunst.

Met Van Sijl in ons midden hebben wij een bijzondere kans. Doordat zijn bronnen ons bekend zijn of bekend hadden kunnen zijn kunnen wij de spanning van het geziene en het opnieuw zichtbaar gemaakte en de spanning van de kale feiten en de geschiedenis van dichtbij meemaken.

Zijn werk zal in juni 1990 in galerie de Boog en het kapelletje van Epping te zien zijn.

Joska Tóth.

foto: George Terberg

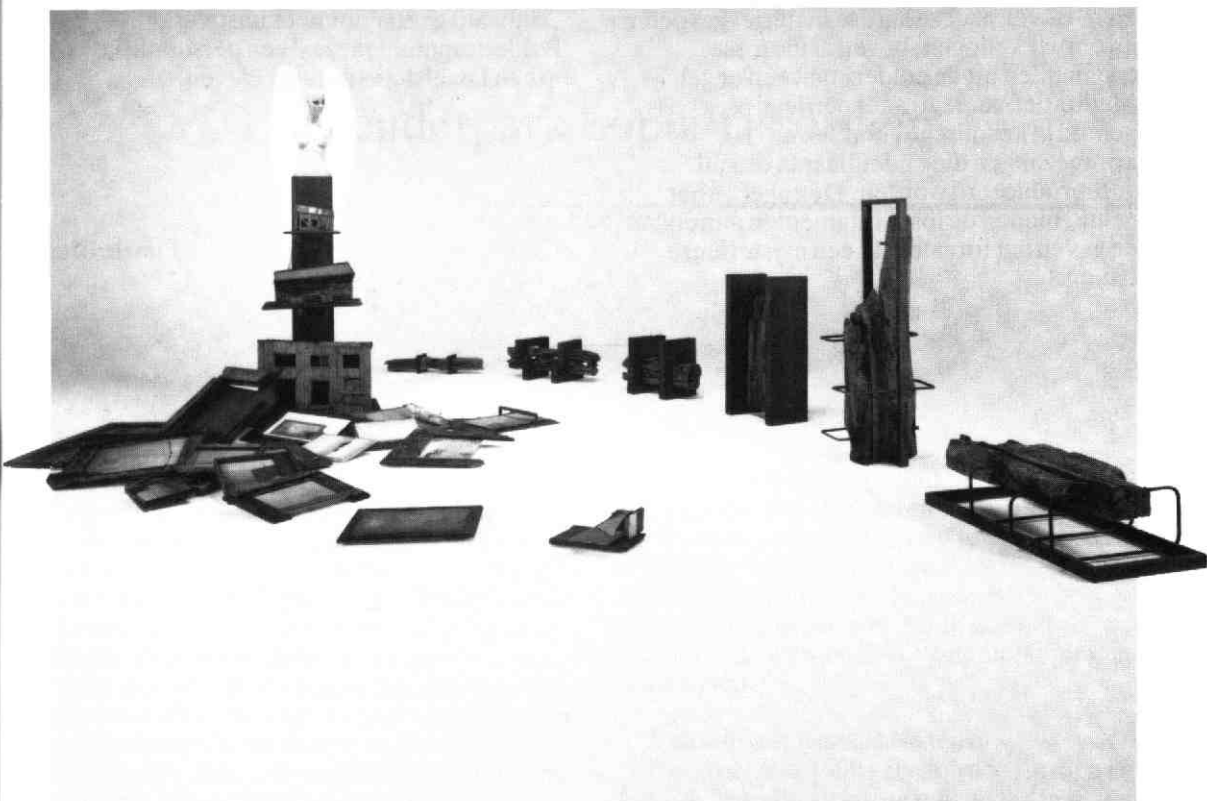
Coalsensation

Coalsensation is een kunstwerk bestaande uit 1400 lege wijnflessen, een vlonder met dokumenten, een houten pilaar met foto's en een geluidskompositie. Coalsensation is geen Engels woord maar meer een IJsselsteins begrip. Het is ontleend aan de activiteiten die plaatsvonden in het eerste atelier van Van Sijl. Dit atelier bevond zich in de oude kolenschuren aan de Walkade te IJsselstein. Daar ontving Van Sijl op vrijdagnachten in de periode 1973-1980 vele gasten. De elementen waaruit het kunstwerk Coalsensation is opgebouwd herinneren aan deze ontvangsten. De vele lege en stoffige wijnflessen spreken voor zichzelf. In twee rijen omsluiten ze het beeld aan de zijkanten. De chaos van de flessen qua kleur, vorm en etiket wordt door de buitenste flessen terug gebracht tot messcherpe lijnen waardoor een zuivere afscheiding ontstaat. In enkele flessen zijn luidsprekers gemonteerd die elektronische geluiden en muziek leveren. Als men tussen de twee flessenrijen staat hoort men de resonantie van de geluidskompositie, alsof het stereofonische effect door de flessen wordt versterkt. Het geluid lijkt te draaien in de ruimte. Op de

middenlijn van de opstelling zijn twee objecten geplaatst. Het geeft het beeld een heldere indeling en doet zelfs streng aan. Het object dat vooraan ligt is net iets van de grond opgetild. Het is een vlonder waarin op drie plaatsen dokumenten liggen. De papieren stapels zijn resten van gedachten, tekeningen en filosofieën die aan de bar in het atelier gemaakt zijn. Ze liggen op goudkleurig metaal omlijst door oude geteerde planken. Het object dat achteraan staat is een houten pilaar met een koperen rail waaraan foto's hangen. Tussen perspex geklemd ziet men fotografische beelden van het atelier. Ze zijn verkleurd, scherp of wazig; allen verschillend van formaat. Doordat de flessenrijen een hoek maken naar dit verticale object komt dit object in de juiste verhouding te staan in het totaalbeeld.

Coalsensation is een kunstwerk waarin Van Sijl een belangrijk IJsselsteins maar vooral ook universeel gebeuren vastlegt. In essentie gaat het over 'het ontvangen van gasten'.

Coalsensation is een monument waaraan men kan proeven 'hoe' de gasten werden ontvangen, 'waar' ze werden ontvangen en 'wat er toen gebeurde'.

foto: George Terberg

Polderfragmentaatsies

Toen bleek dat het atelier in de kolenschuur een eigen leven ging leiden besloot Van Sijl een tweede atelier te betrekken en huurde een schuurtje achter aan de IJsseldijk, midden in het weiland, tussen de koeien en verwaarloosde kippenschuren. Daar in een meditatieve rust ontstond een dialoog tussen kunstenaar en natuur. Het landschap, het Hollandse weer, de koeien en de schuurtjes werden als onderwerpen vastgelegd.

'Polderfragmentaatsies' is een kunstwerk opgebouwd uit 17 schilderijen, 6 objecten, een engelfiguur, 3 miniaturen en een geluidscompositie. Al deze losse elementen, of anders gezegd 'fragmenten', zijn herinneringen uit het leven en werken van Van Sijl in zijn polder-atelier.

Op de schilderijen komen vaak het mistige en natte klimaat tot uitdrukking. Je voelt de vette klei aan de zolen zuigen. Verschillende stemmingen zijn voelbaar en altijd is er wel een schuurtje te vinden als warm heenkomen

in het vlakke landschap. De schilderijen zijn geen realistische herkenningsplaatjes maar laten meer een sfeer ontstaan die herkenbaar is voor het polderlandschap van IJsselstein en omgeving. De drie miniatuur schuurtjes die boven de schilderijen staan, zijn afgeleid van bestaande kippenschuren en zijn als vorm terug te vinden in de schilderijen. Ze zijn geconstrueerd in perspectivische verhoudingen. Hierdoor lijkt het alsof de derde dimensie van de schuurtjes is ontsnapt uit de tweede dimensie van de schilderijen.

Terzijde van de schilderijen staan zes objecten als een soort afrastering. Het is een begrenzing zoals het prikkeldraad en de hekken in de polder. De volgorde van de objecten geeft een ontwikkeling weer. Het verweerde hout dat in het eerste object door metaal verwrongen wordt krijgt in het laatste object een opwaardering doordat het metaal het verweerde hout laat zweven. De objecten 2 t/m 5 laten tussenstadia van de ontwikkeling

zien. Boven al deze aardse materie, gevoelens en ontwikkelingen; boven al die losse fragmenten uit de polder staat een engel. Meditatief staart zij naar een lege plek en is gehuld in kosmische geluiden en koorgezangen die onder haar in de zuil gereproduceerd worden. De engel en het geluid binden de losse fragmenten aan elkaar en geven het totaalbeeld een mysterieuze lading.

Van Sijl geeft door het kunstwerk 'Polderfragmentaatsies' een persoonlijke kijk op een IJsselsteins natuurbeleven.

Pim de Bler